

Yashil

IQTISODIYOT
TARAQQIYOT
va

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 3

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'ssatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 796 sahifa.

E'lom qilishga 2024-yil 30-martda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbanov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinosari

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxanova Guinora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor

Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinosari

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi

Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Uteyev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokururasi boshqarma boshlig'i o'rinosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokururasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokururasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Экологические и альтернативные заполнители для бетона в условиях Узбекистана.....	10
Акрамов Хуснитдин Ахрарович, Тохиров Жалолиддин Очилович, Самадов Хомид Самандарович	
Investitsion marketingni rivojlantirish asosida mintaqqa investitsiya jozibadorligini oshirish	16
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda yashil budjetlashtirish, energiya samaradorligi va issiqxona gazlari emissiyasi.....	22
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Qulliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamanov Alisher	
Development of the Digital Economy as a Trigger of the Economic Growth of the New Uzbekistan.....	28
Luiza Sayfullovna Makhmutkhodjaeva, Umarova Shahnoza Akbarovna	
Oliy o'quv yurtlarida matematik statistikani o'qitishning xususiyatlari.....	34
Shamsiyev Damin Najmuddinovich, Aymatova Farida Xo'razovna	
Turizmda tadbirkorlikning o'ziga xos xususiyatlari	37
Mardonova Dilafruz Kosimovna	
Oziq-ovqat xavfsizligi ta'minoti: O'zbekistonda mayonez importini notarif tartibga solish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish istiqbollari.....	41
Muratova Shohista Nimatullayevna, Nomozov Azizbek Xayrulla o'g'li	
Mamlakatimizga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda qimmatli qog'ozlar bozorining o'rni va roli	46
Akramov Azamat Ramziddinovich	
Mamlakatning iqtisodiy va ekologik rivojlanishida elektromobil sanoatini rivojlantirishning ahamiyati	53
Iminov Mahmudjon Azimjon o'g'li	
Hududiy eksport salohiyatini oshirishning marketing strategiyasi.....	60
Jiyamuratov Rustam Nuridinovich	
Turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish kompaniya moliyaviy barqarorligini ta'minlashning muhim mezoni.....	65
Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Iste'molchilarni xulq-atvori modellari asosida marketing strategiyalarini shakillantirish.....	70
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	75
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarning o'rni.....	80
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	84
Quldoshev Asliddin Tursunovich	
Strategik boshqaruvida xususiy kapital samaradorligini baholash.....	89
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Mintaqalarni innovatsion rivojlantirish istiqbollari tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirishni boshqarish yo'llari	100
Xodjamuratova Gulbaxar Yuldashevna	
Meva-sabzavot eksporti barqarorligini ta'minlashning ekonometrik tahlili	105
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Zarubежный опыт активизации экономической активности домохозяйств.....	111
Бердиев Гайрат Ибрагимович, Маликова Севинч Телман кизи, Люсиков Артемий Александрович	
The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Uzbekistan.....	116
Abdulla Ibragimov, Keldiyorov Shakhriyor Ilyos O'g'li	

Mintaqada sanoat ishlab chiqarish rivojlanishining kambag'allikni qisqartirishdagi ahamiyati	121
Abdullayev Habibullo Asadulla o'g'li	
Global iqtisodiyot sharoitida islom moliyasi mezon va tartiblarini joriy etishdagi muammolar va yechimlar.....	125
Abduvosidova Gulandom Abdurashid qizi	
Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasida biznes subyektlarini toifalarga ajratish amaliyotining xususiyatlari	131
Akobirova Nodira Najmiddin qizi	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligini innovatsion rivojlanish yo'llari.....	135
Axmedova Nafisa Amirkuddin qizi	
Strategic directions of integration of Uzbekistan into the international hospitality industry.....	140
Bekmurodova Laylo Tursunmamatovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilikni rivojlantirish ko'rsatkichlarini prognozlash va modellashtirish.....	144
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Mamlakatimizda chorvachilik mahsulotlarini yetishtirishning hozirgi holati va uning tahlili.....	149
Talipova Dilfuza Nabiyevna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	154
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Analysis of the Influence of Macroeconomic Indicators on State Budget Tax Revenue	158
Meyliev O. R., Gofurova K.	
Mahalliy budjet xarajatlarini hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri.....	166
Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
Influence of Digital Technologies on Economic Growth of the Republic of Uzbekistan.....	170
Igamberdiyeva Kunduz Ergashevna	
Transmilliy kompaniyalarning tashqi bozorlar uchun marketing strategiyalari va marketing tadqiqotlarini o'tkazish amaliyoti	174
Jo'rayeva Zilola Turobovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	178
Kamilova Iroda Xusniddinovna	
Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvi tizimini takomillashtirish	183
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Tijorat banklari faoliyatida onlayn tizimlarining tutgan o'rni va ularning rivojlanishi.....	188
Raxmataliyev Muzaffar Eshdavlatovich	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik faoliyatining ta'sirini baholashning nazariy asoslari	194
Fayziyeva Dilsuz Bahodirovna	
O'zbekiston Respublikasini "yashil" iqtisodiyotga o'tish samaradorligini oshirish.....	200
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li	
Andijon viloyatida kambag'allik darajasini qisqarishiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlar	214
Musaeva Ziyoda Allayarovna	
O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi eksportida marketing muammolari	218
Musyeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazxon Talgatovich	
Respublikamizda parranda bosh sonining hozirgi holati va uning istiqbollari.....	223
Akramova Nargiza Axrорovna	
Menejmentda ishbilarmonlik kommunikatsiyalaridan foydalanishda optimal strategiyalarini qo'llash shart-sharoitlari.....	227
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Raqamlashtirish sharoitida innovatsion faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari	231
Nazarova Latofat Toirjon qizi	
O'zbekistonda masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	235
Nurmuxammedov Matlab Yunusovich	

Davlat aktivlarini samarali boshqarish hamda nazorat qilishni takomillashtirish.....	240
Mirzayev O., Nazarov G'ayrat Olim o'g'li	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	246
O. U. Shomurodov, Z. U. Uroqov, A. T. Ablahatov, A. A. Suyarov, J. S. Urazov	
Methodological Aspects for Branding in Private Schools.....	251
Odilova Sitora Sayfitdin qizi	
Совершенствование процедуры оценки эффективности и результативности расходов государственного сектора.....	256
Олимов Элёр Фазлиддин угули, Искандаров Суннатилло Баҳриддин угули	
Logistika xizmatlari samaradorligini oshirishda blokcheyn texnologiyalardan foydalanish	261
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Markaziy Osiyoda energetika bozorini rivojlantirishning kelgusi istiqboli va imkoniyatlari.....	267
Saidov Mash'al Samadovich, Umarova Irodaxon Nuraliyevna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda sug'urta bozorining innovatsion usullaridan foydalanishning konseptual asoslari	275
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Oliy ta'lilda boshqaruvin strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmi.....	279
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromadlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari	283
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
O'zbekiston Respublikasidagi mavjud suv resurslarining iqtisodiy holati tahlili	288
Shanazarova Gulyora Baxtiyarovna	
Tijorat banklari kredit risklarini kamaytirish yo'llari.....	294
Tulkinova Maftuna Anvarbek qizi	
The use of Intellectual Systems in the Improvement of the Educational Process Management System in Higher Educational Institutions	303
Umarova Dilfuza Rakhmatilla qizi	
Oliy ta'lim tizimida yangi iqtisodiy mexanizmlarni shakllantirish.....	307
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Global iqtisodiy sharoitida moliyaviy hisobotlar auditida muhimlilikni baholashni xalqaro stanadartlar asosida takomillashtirish.....	311
Xasanova Nasiba Tolliboy qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni tashkil etish istiqbollari.....	314
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Oliy ta'lim muassasalarida gibrildi bulut xizmat modelini qo'llash mexanizmini ishlab chiqish	319
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	325
Акбарова Лайло Упашевна	
Gidrotexnik inshootlar betonlarini samaradorligini tahlil qilish va oshirish natijalari	330
Asqarov B. A., Karimov M. U., Xolmirzayev S.T., Obidjonov J. T.	
Maxsus iqtisodiy zonalar hududiga jalb etilgan investitsiyalar to'g'risida	334
Davlayev G'olib Ashurovich	
Yangi xizmat turi xizmatlar sohasini innovatsion boshqarishning metodologiyasi	337
Djurayeva Dilnoza Davron qizi	
Mintaqalar innovatsion salohiyatini baholashning uslubiy yondashuvlari.....	343
J. A. Ismatullayev, D. X. O'rino	
Milliy qayta sug'urtalovchilarning xalqaro sug'urta bozoriga kirib borishi va kutilayotgan xavf-xatarlar	348
Jorabayev Jasur Abduraxmanovich	

Moliyavi hisobotning xalqaro standartlari asosida tovarlar auditni natijalarini auditorlik hisobotida aks ettirish tartibi	354
Ibragimov M. M., Ergashev O. F.	
Turistik destinatsiyalarni tashkil etish va rivojlantirishning xorijiy tajribalari	358
Karimov Anvar Aktam o'g'li	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	362
Qurbanov Muxiddin Abdullayevich	
Iqtisodiy xavfsizlikning institutsional tizimini tadqiq etishga uslubiy yondashuvlar.....	367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Allaberganov Zakir Gayibovich	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlari	373
Mamatov Mamajan Axmadijonovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari eksport faoliyatini rivojlantirishning xorij tajribasi.....	380
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirish muammolari va dolzarb vazifalari	386
Musyeva Shoira Azimovna	
Устойчивый и инклюзивный рост: взаимосвязь экономического прогресса с социальным равенством и экологическим управлением	390
Нодирбек Холбаев	
Mintaqalarni investitsion jozibadorligini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash.....	396
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Финансирование каракулеводства: преодоление финансовых вызовов в пустынных регионах Узбекистана	402
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	408
Oybek Elmuratov	
Intellektual mulkning iqtisodiy mazmuni va tarixiy rivojlanish bosqichlari.....	411
Maxmudova Nargiza Davlyat qizi	
Implementation and use of Digital Technologies in Logistics Abstract.....	416
Kushakova Mamura, Koshakova Mukhlisa Surat qizi	
Innovatsion iqtisodiyot tushunchasining mazmun mohiyati	421
Abduqaxorov Bekzod O'tkir o'g'li	
Raqamlashtirish iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida.....	426
Mamajonova Durdonahon Mamaruzi qizi	
O'zbekistonda tashqi savdoni notarif usullar orqali tartibga solishning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri.....	431
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Инновационные методы переработки горных отходов для экологической устойчивости в Узбекистане	437
Аскаров Бахтиер Аскарович, Собирова Мукаддас Хамидуллаева	
Опыт зарубежных стран по стимулированию производства сельскохозяйственной продукции и перспективы внедрения в Узбекистан.....	442
Холиков Сулаймон Уткир угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilishning uslubiy jihatlari.....	447
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyeva	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini molijalashtirishni statistik tahlili.....	452
Sayfullayev Siddik Nosirovich	
Sug'urta tashkilotining innovatsion risklarini baholash.....	457
Sattorov Shoxrux Maxmudjon o'g'li	

Kapital bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari	462
Turdiyeva Uzayda Omirbayevna	
Aadaptivnyi iskussstvennyi intellekt v upravlenii chelovecheskimi resursami.....	469
Xайдарова Малика Шоирджановна	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mablag'lardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi zamonaviy va istiqbolga mo'ljalangan huquqiy asoslarning yaratilganligi to'g'risida.....	478
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
Investitsiya loyihalariiga ta'sir qiluvchi risklarni sifat jihatdan baholash usullarining o'ziga xos xususiyatlari	482
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni kreditlash tartib va ularni takomillashtirish yo'llari	491
Yunusova Ozoda Anvarjon qizi	
Hududlar iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda soliq salohiyatini oshirishning nazariy jihatlari	498
E. N. Raximov	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	504
Avazov Ilhom Ravshanovich	
Inson resurslarini boshqarishning innovatsion usullarini joriy etish vositalarini ishlab chiqish.....	509
Djuraeva Guzal Shavkatovna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	513
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Korporativ qimmatli qog'ozlar asosida korxonalarni moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalari.....	517
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
The impact of corporate governance on firm performance and financial stability	524
Muhammadyor Yunusov	
Mintaqalarda kamg'allik darajasini pasaytirish va xorij tajribasidan foydalanish yo'llari.....	537
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash soliq ma'muriyatçiligin samarali tashkil etish yo'llari	541
Mutalova Dilorom Maxamadjanovna, Kenjaboyeva Nigina	
Iqtisodiy savodxonlik hamda tadbirkorlik qobiliyati o'rtasidagi to'g'ri nisbatdagi bog'liqlik munosabatining fundamental asoslari.....	544
Tuxtayeva Muyassar Shovkat qizi	
Korxonalarning bankrotlik riskini baholashning xalqaro modellari.....	550
Umarova Hulkar Umidulloevna	
O'zbekistonda korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishning xorij tajribasi	555
Do'stova Aziza Qahramonovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimining xususiyatlari.....	559
Iroda Majidova	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning muhim xususiyatlari	565
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing tadqiqotlarini asosiy yo'nalishlari	569
Tuychiyeva Vasila Faxriddin qizi	
"Зелёная экономика" как фактор повышения экономического роста страны.....	573
Тураева Адиба Икрамовна	
Oilada sarf-xarajatlar samarasiga erishishning muhimligi.....	580
Xasanov Rustam Rabimovich	
Aholi farovonlik darajasidagi farqlarni tartiblash yo'nalishlari.....	583
Xasanov Rustam Rabimovich, Turdiyev Zoxidjon Rustamovich	

Совершенствование оценки стоимости объектов недвижимости в Узбекистане на основе зарубежного опыта.....	588
Хомитов К. З., Халилова Л. Ш.	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida kooperatsiya munosabatlarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ahamiyati.....	594
Choriyeva Nigina Kaxramonovna	
Davlat xaridlari tizimini takomillashtirish yo'llari	598
Alimbayeva Sevara Alimbayeva	
Yengil sanoatni rivojlanishida Germaniya tajribasi.....	601
F. Jumaniyazova, G'ułomov Ibroxim Rustam o'g'li	
The efficiency of usage of Islamic finance instruments in security market.....	607
Khasanov Umarbek Begmat ugli	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari.....	613
Mamasoatoev Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tashkil qilinishining hozirgi holati va muammolari	621
Nutfulloev Tolib G'olib o'g'li	
Mehnat bozorida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodologiyasini takomillashtirish	627
Maxammadiyev M. M.	
Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish sharoitida mahsulot tannarxini optimallashtirish asoslari.....	632
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
Elektron pullarni rivojlanirish yo'llari	636
Rustamov Maqsud Suvonqulovich, Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Zagryaznenie okruжающей среды в Узбекистане: проблемы, причины и пути решения	644
Ишонкулова Феруза Асатовна, Шукров Тимур Умидович	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarini transformatsiyalash modeli orqali takomillashtirish	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyevna	
Land Tax Received From Individuals and its Share in the Budget of the Republic of Uzbekistan	656
Hakimov Feruz Khurshid ugli	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyot va iqlim o'zgarishi bilan bog'liq xarajatlar tahlili.....	659
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi, Sharapova Mashxura Azadovna	
Qurilish xizmatlari ma'lumotlar tizimini takomillashtirish imkoniyatlari	665
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich, Nurfayziyev Elyor Zayniddinovich	
Ipotekali kreditlashni rivojlanirishning xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda tatbiq etish yo'llari	670
Turdiev Shaxriddin Erxonovich	
Suv resurslaridan foydalanishda xorij tajribalari	675
Berdiyev Anvar Abdivaliyevich	
Auditda yetarli va mos dalillarni to'plash tartibi	681
Meliyev Isroil Ismoilovich	
"Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining shakllanishi va rivojlanishi	686
Urumbayev Saparbek Samatovich	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari	692
Xolmuradov Raxmatilla Ne'matillaevich	
O'zbekiston mahsulotlarining tashqi bozordagi raqobatbardoshligi xususiyatlari va onlayn platformalar	699
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich	
Factors affecting investment attractiveness in the global investment landscape.....	704
Otaboev Akhmed Makhsubbek o'g'li, Juliana Juliana, Fazliddin Nasreddinov	

Xalqaro migrantsiyaning O'zbekiston mehnat bozori va inson kapitaliga ta'siri.....	709
Tilabova Kumush Farhod qizi	
ANALIZ I OZENKA EESTSTVENNOGO OSVEЩENIJA POMEЩENIIJ OBRAZOVATEL'NYX UCHREЖDENIJ.....	714
Pirmuhamedova Shaxniza	
Aktyualnye voprosy ukrpleniya doveriya naselenija k bankovskoj sisteme Respubliki Uzbekistan....	719
Ruziboeva Nilufar Tulkin kizi	
Metodicheskie podkhody k formirovaniyu mechanizmov strategicheskogo upravleniya razvitiem khimicheskoy otрасli.....	725
Bibutova Shaхlo Sa'ydullaeva	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda erkin iqtisodiy zonalarni tashkil etishning afzalliklari va muammolari	730
Axmedova Dilbar Buronovna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda sog'lijni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning mohiyati.....	734
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Oziq-ovqat sanoatini tashkiliy-iqtisodiy jihatdan rivojlanti-rishning nazariy asoslari	737
Muxtorova Madina Azamat qizi	
Ipoteka kreditlari sohasidagi islohotlar va kelajakdagi istiqbollar	741
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	746
Yodgorova Xalima To'lqinovna	
Budjet ijrosini samarali ta'minlashda davlat xaridlarining ahamiyati.....	752
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li, Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
Aholi sog'ligi – milliy boylikning tarkibi va jamiat taraqqiyotining muhim shartidir.....	763
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari: hisob siyosati.....	769
Rizayev Nurbek Kodirovich, Mamatova Charos Shavkiddinovna	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsion muhitning o'rni	778
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Davlat ishtirokidagi korxonalarda korporativ ijtimoiy mas'uliyat ("Rossiya temir yo'llari" OAJ misolida).....	784
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Saidqulov Avazbek Botirqul o'g'li	
Raqamli transformatsiyaning O'zbekistonning investitsion jozibadorligiga ta'siri	790
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Markabayeva Jansaya Aybek qizi	

OILADA SARF-XARAJATLAR SAMARASIGA ERISHISHNING MUHIMLIGI

Xasanov Rustam Rabimovich

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Makroiqtisodiy va hududiy tadqiqotlar instituti bo'lim boshlig'i, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Annotatsiya: Maqlada oila daromadlarining sarflanishi, uni to'g'ri tashkil etish, eng maqbul sarflarga e'tiborni qaratish, iste'mol budgetini daromadlarga nisbatan muqobil variantlarini shakllantirish, iste'mol kombinatsiyasini ta'minlash va iste'mol tarkibidagi tafovutlarni qisqartirish kabi masalalar yoritilgan.

Kalit so'zlar: Daromad, xarajatlar, iste'mol, ehtiyoj, sarflash samarasasi, bozor daromadlari, oila budgeti, tejamkorlik, naflilik.

Abstract: The article deals with the issues of family income and expenses, the correct organization of family expenses, special attention to the most optimal expenses, the formation of alternative options for the consumer budget in relation to income, providing a consumer combination and reducing differences in the structure of consumption.

Key words: income, expenses, consumption, need, effect of expenses, market income, family budget, savings, utility.

Аннотация: В статье рассматриваются вопросы семейного дохода и расходов, правильная организация затрат семьи, особое внимание к наиболее оптимальным расходам, формирование альтернативных вариантов потребительского бюджета по отношению к доходам, обеспечение потребительской комбинации и сокращение различий в структуре потребления.

Ключевые слова: доход, расходы, потребление, потребность, эффект от расходов, рыночный доход, семейный бюджет, сбережения, полезность.

KIRISH

Ma'lumki, insonning ishlab chiqarish jarayonidagi ishtiroki jamiyatda yaratilayotgan nozu-ne'matlardan baxramand bo'lishi manfaatidan kelib chiqadi. Inson iste'moli uchun zarur bo'lgan ne'matlар ehtiyoj sifatida shakllanib, uni qondirish individda mavjud bo'lgan va daromad keltirish xususiyatiga ega omillarga bog'liq bo'ladi. Shuningdek, daromad topish uchun harakatga tushirilgan omillar daromadning sarflanishi jarayonida takror hosil qilishning asosiy obyektiga aylanadi va "Sarflash samarasasi"ga o'z ta'sirini utkazib boradi.

Bozor daromadlarini sarflash iqtisodiy kategoriya sifatida kishilarning hayotiy faoliyatlarini tiklash va rivojlantirishiga qaratilgan bo'lishi bilan birga, insonning kamol topishi va qo'shimcha daromad topish imkoniyatlarining o'sib borishiga xizmat qiladi. Demak, daromad topishga bo'lgan qiziqish, o'z navbatida, daromadni sarflashga qiziqishni o'yg'otadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Bozor daromadlari sohibi bo'lish uchun resurslar samarasiga qoidasiga amal qilishni talab etadi va xuddi shunday bozor daromadlarini sarflash ham xarajatlar samarasiga rioya qilishni taqozo qiladi. Agarda, daromad miqdori uni sarflashga yetmay qolsa, bu resurslar samarasiga putur yetkazadi va bu insonning hayot kechirishini keskin yomonlashib ketishiga olib keladi.

Bozor daromadini sarflash kishilarning faoliyat sohalariga nisbatan har xil kechadi va taraqqiyot darajasi ta'sirida o'zgarib boradi. Bu esa daromad bilan uni iste'mol qilinishi jarayoni o'tasida yirik bir bosqich – daromadlarni sarflash /xarajat qilish/ bosqichining mavjudligini bildiradi. Bu bosqichda kishilarning hayot tarzi, uning kunikmalari, muhitdagi o'zgarishlarga munosabati va sotsial toifalarga ajralib borishi yuzaga chiqadi.

Bozor daromadlarini sarflanishi qo'yidagilar ta'sirida bo'ladi:

- Daromad keltiruvchi omillar
- Daromad topish manfaati
- Daromadni topishda qaysi xarajatlarning ustun qo'yilishi
- Daromad miqdori
- Sarflash samarasasi

Kishining mehnat faoliyati hayotiy ne'matlardan baxramand bo'lishga qaratilgan bo'ladi. Natijada daromad topishga bo'lgan qiziqish uni sarflash manfaatidan kelib chiqadi. Shuning uchun, bir tomonidan daromadiga ega bo'lishga intilishni ta'minlovchi omillar ta'sirini urganish muhim bo'lsa, ikkinchi tomonidan daromadni sarflashga bo'lgan intilishga alohida e'tibor berish kerak bo'ladi. Chunki, kishini daromad topishga undovchi asos xarajat qilishga bo'lgan qiziqishdan kelib chiqadi. Vaholanki, kishi tomonidan ma'lum ne'matlarni o'zlashtirilishining o'zi xarajatlar mayjudligini anglatadi. Bu esa, insonni daromad topishga undaydi. Demak, "Sarflash samarasasi" kishini daromad topishga va uni yanada o'stirishga undovchi omil sifatida yuzaga chiqadi. Bunda quyidagilar ta'siriga alohida e'tibor berish kerak bo'ladi:

1. Iste'mol budgetining chegaralanish qoidasi.
2. Iste'mol kombinatsiyasi.

Iqtisodda is'temol budgetining chegaralanishi qoidasi amal qiladi. Aholining pul daromadiga qarab xarid qobiliyati yuzaga keladiki, bu muayyan narxlar sharoitida uning iste'moli doirasini belgilaydi. Har qanday iqtisodiy tizimda aholi ehtiyojini cheksizligi bilan resurslarni cheklanganligi o'tasida ziddiyat mavjud bo'ladi.

Kishi iste'molini uning qo'llidagi puli, bozordagi tovarlarning narxi va nihoyat uning ixtiyoriga kelgan natural tushumlar belgilaydi. Birinchi va ikkinchi omil xarid qobiliyati doirasini bildiradi.

Kishiga keladigan pul daromadi, uning mehnat unumdonligining umumiylari darajasi, yaratilgan ne'matlarni qanchasi iste'molga va qanchasi jamg'arishga ketishini belgilab beradi. Shu sababli iqtisodiyoti rivojlangan mamlakatlarda kishi daromadi katta bo'lsa, kam rivojlangan mamlakatlarda esa bu kichik bo'ladi.

Jahon banki klassifikatsiyasiga ko'ra O'zbekiston iqtisodiy darajasi o'ttacha bo'lgan mamlakatlar qatoriga kiradi. Shu bois, daromad topuvchining xarid qobiliyati yuqori emas, albatta. Pul daromadini cheklanganligini inobatga olib, har bir kishi nimani xarid etishini o'zicha mo'ljallaydi. Uy xo'jaligi qayerda bo'lmasisin, unda necha nafar, qanday sotsial toifadagi kishilar istiqomat qilmasin, baribir u o'z ixtiyoridagi pulning chegaralanishiga duch keladiki, bu nazariyada budget chegarasi deb yuritiladi. Budget chegarasini, birinchidan, uy xo'jaligiga muayyan vaqtida tashqaridan kelib tushgan pul miqdori, ikkinchidan esa, uning ilgarigi pul jamg'armasi belgilab turadi. Shu vajdan oilaning iste'mol xarajatlari uning daromadidan ko'p yoki oz bo'lishi kelib chiqadi. Xarajat ko'p bo'lganda oldingi jamg'arma bozorga chiqariladi, xarajat daromaddan kam bo'lganda hozirgi daromadning bir qismi jamg'arma hosil etadi. U birinchidan, oila budgetiga kelib tushadigan daromadni o'zgarishiga, ikkinchidan, kechiktirilgan iste'mol talabi miqdoriga; uchinchidan, pulni alternativ (muqobil) ishlatalish imkoniga bog'liq bo'ladi. Shu bois, oila joriy iste'molini ma'lum darajada koefitsiyenti o'zgaradi. Jamg'arish koefitsiyentini (Ek), jamg'arish summasi (Y) va oila daromadi (D) tarkibidagi hissasi belgilaydi.

$$\text{Bunda Ek} = \frac{Y}{D} \times 100$$

Bu kooefitsiyent uy xo'jaliklarida jamg'arishga yoki iste'molga moyillikning kuchli bo'lishini bildiradi va buni Dj. Keyns ta'kidlagandek, psixologik qonun yuzaga keltiradi. Ammo Dj. Keyns asoslab bergen "tejamkorlik parodoksi" ham bor. Parodoks shundaki, jamg'arishga berilib ketish iste'molni cheklash orqali bozorni toraytirib yuboradi, natijada jamg'arilgan mablag'ni investitsion resursga aylanishi bozor muammosiga borib taqaladi, natijada iqtisodiy o'sishga to'siq paydo bo'ladi, shu sababli uy xo'jaligining zaruratidan kelib chiqishi talab qilinadi. Bunda jamg'arish va iste'mol sarfining nisbati ular miqdoran turlicha bo'lgan sharoitida hosil bo'lishi kerak.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot davomida korxonalar bankrotlik risklarini baholash h uchun mavjud modellar tahlili o'tkazildi unda guruhlash, taqoslama tahlil, statistik tahlil kabi medodlardan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Daromad va narx oilaning ixtiyoridan tashqarida joylashgan obyektiv omillarki, faqat ular doirasida iste'molga oid qarorga kelish mumkin. Lekin oila iste'molini o'ta obyektivlashtirish mumkin emas, chunki bu yerda subyektiv omil ham mavjud. Iqtisodiy vaziyatni faqat obyektiv deb qarab, iste'molchi xatti-harakatlardagi subyektivlikni nazar pisand qilmaslik o'tmishdagi ortodoksol nazariyalarga (xususan, marksizmga) xos bo'lgan. Hozirgi G'arb nazariyalari metodologiyasiga rioxha etsak, obyektiv budget chegarasi doirasida oilaning subyektiv intilishlari bo'lishini ko'ramiz.

Darhaqiqat, narx va xarid fondi imkoniga qarab oila nimani va qanday miqdorda sotib olishini hal qiladi, ya'ni iste'molga to'lanadigan tovarlar va xizmatlar tarkibini belgilaydi, bunga kundalik iste'mol tovarlari, uzoq muddatda foydalananadigan tovarlar, madaniy-maishiy va sotsial xizmatlar kiradi. Iste'mol tanlovi yuz berganda oila xatti-harakatlarda subyektivlik paydo bo'ladiki, bu individual didga qarab qanday tovarlarni iste'mol uchun tanlab olinishidir. Oila tanlovi belgilovchi obyektiv omillar (daromad va narx) tabiatan ekzogen bo'lsa, uning subyektiv moyilliği endogen hisoblanadi. Ular ta'sirida iste'mol etiladigan tovarlar va xizmatlar kombinatsiyasi hosil bo'ladi.

Amaliy hayotdagи oila iste'moli kobilatsiyasi nafligini aniqlash mushkul ish, chunki naflik darajasining aniq o'lchami yo'q, chunki har bir iste'molchini tovarlardan qoniqishi individual bo'ladi. Darhaqiqat, muayyan tovar nafligini kishilar har xil baho beradilar. Masalan, limon qon bosimi yuqori bo'lgan odam uchun eng yuqori nafl mahsulot bo'lsa, sog'lom odam uchun uning nafligi boshqa tovarlar nafligi kabi bo'ladi, zarda bo'lib turadigan odam uchun limonning hech bir nafliliyi yo'q, aksincha u uchun limon zarar keltiruvchi mahsulotdir. Naflik o'ta individuallashgan bo'lsa-da, oilada iste'mol etiladigan tovarlar kombinatsiyasi narx-navo va oilalarning budjetiga qarab ma'lum nisbatda bo'ladi. Buni oziq-ovqat, noziq-ovqat tovarlari va xizmatlar kombinatsiyasida ko'rish mumkin. Shu maqsadda keltirilgan jadvaldagi raqamlarni tahlil etamiz. (1-jadval)

1-jadval: Oilaning umumiy iste'mol sarflarida turli guruh tovarlar uchun ketgan xarajatlar hissasi (foizda)¹

No	Daromad va iste'mol xarajatlari	2019	2020	2021	2022	2023
1.	O'rtacha bir oylik qo'lga tekkan daromad	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2.	Oziq-ovqat sarflari	61,2	59,2	58,4	56,1	54,3
3.	Nooziq-ovqat tovarlari uchun sarflar	25,1	26,8	25,1	26,1	27,0
4.	Xizmatlar uchun sarflar	13,7	14,0	16,5	17,8	18,7

1-jadval shundan darak beradiki, oila iste'molida turli tovarlar va xizmatlar ma'lum miqdoriy nisbatda bo'lgan va bu iste'mol kobilatsiyasida oziq-ovqat, boshqa tovarlar va xizmatlar turli o'rinn egallagan. O'zbekistonda oila daromadlari nisbatan o'sgan bo'lsada, ammo shunga mos ravishda iste'mol kombinatsiyasida oziq-ovqat hissasi kamayib boshqa tovarlar hissasi ortmagan. Bu narxlarni turlicha o'sishi natijasida daromadning xarid qobiliyati pasayib borganini bildiradi. Aytigan raqamlar iste'molning eng ma'qul kombinatsiyasini tanlanishi daromad va narxga bog'liq bo'lishini ko'rsatib beradi. Bu hodisani daromadi turlicha aholi guruhlarining iste'moli tarkibi ham tasdiqlaydi. Buni anglash uchun eng avval turli guruhlar daromadidagi farqni aniqlaymiz, chunki bu narxlar hamma uchun bir xil bo'lganidan iste'mol tarkibini tafovutlantiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, sarflash samarasida qo'yidagilarga e'tibor berish kerak bo'ladi.

Narxlar o'zgargan taqdirda ham daromadlar tezroq o'zgarsa, budjet chegarasi kengayishi hisobidan iste'mol ortadi. Amalda narxning daromadga nisbatan tezroq o'sishi yuz berdi. Bu albatta o'rtacha holat ammo, aholi puldor tabaqlari daromadi narxga nisbatan ilgarilab borishi, natijasida ularni budjet chegaralari kengayib oziq-ovqat sarfi qisqargani holda boshqa sarflarning o'sishi yuz beradi. Kam ta'minlangan oilalarda buni aksi yuz beradi. Masalan, pensionerlar oilasida oziq-ovqat va dori-darmon sarfining hissasi eng katta bo'ladi.

Ma'lumki iste'mol oila a'zolarining ehtiyojini qondirganda unda qoniqish hosil bo'ladi. Shu bois, oila mahsulot va xizmatlar xaridiga ularning qadr-qiyomatiga qarab qo'l uradi. Qadr-qiyomat esa naflik va tovar narxining yaxlitligidir. Iste'molchi har doim tovarning nafligini uni necha pul turushi bilan chamalab ko'radi. Demak, iste'molni tovarning zarurligi va budjet imkoniyati belgilab beradi. Shu ikki omilni inobatga olib oila o'z iste'molini ratsionallashtirishga moyil bo'ladi. Bunda u bir xil tovar iste'molini me'yorida tutib, boshqasini ham iste'mol etadi.

Iste'mol tarkibini farqlantiruvchi yana bir omil-bu turli sotsial tafovutdagi kishilar talabini daromaddan qatly nazar farqlanishidirki, bu ehtiyojni turlanishini bildiradi. Turli sotsial guruhlarga mansub oilalarda iste'molning ma'lum turlari va tartibi amal qiladiki, bu holat oilalardagi xarajatlar samarasiga hamda yillar mobaynida shakllangan xususiyatlarga bog'liq bo'ladi.

Oilada daromadga nisbatan sarflarni tejamkorlik bilan tashkil etish, sarflarning muqobil variantlarini izlab topish, eng maqbul xarajatlarni amalga oshirish "Xavfsiz mahalla" tamoyilining amaliyotda ishlashini ta'minlashga ko'maklashadi.

Adabiyotlar:

1. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjalari ma'lumotlari milliy bazasi.
2. <https://sputniknews-uz.com/society/20200227/13557112/Mirziev-kambaallikni-isartirish-masalasida-videooselektor-tkazdi.html>.
3. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi (stat.uz) ma'lumotlari.
4. <https://review.uz/oz/post/> - R.R. Xasanov.O'zbekistonda kambag'allik va uni qisqartirish yo'llari.
5. <https://www.pv.uz/uz/news/tadbirkorlikni-rivozhlantirish-va-kasbga-tajerlash-orali-kambaallikni-kamajtirish-chorralari-belgilandi>.
6. <https://tarjumon.uz/5637>.
7. <https://tass.ru/info/7525997>.
8. <https://wfin.kz/novosti/ekonomika/item/30202>.
9. <https://www.kommersant.ru/doc/4349503>.

¹ Jadval O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining ma'lumotlari asosida hisoblangan.

Yashi

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnalni

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

